Қишлоқ ҳақиқати

1993 йил 30 январь
ШАНБА
№ 13 (5.456).
НАРХИ: ОБУНАЧИГА 3 СЎМ, СОТУВДА 3 СЎМ.

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-сиёсий газетаси • 1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ФУҚАРО КЎНГЛИНИ ЧОҒ ЭТМОҚ—САВОБИ АЗИМ

Суҳбатдош ҳақида қисқача маълумот: С. О. Абдусатторов 1950 йилда туғилган. 1972 йилда Самарқанд давлат меъморчилик-қурилиш олий билимгоҳини, 1987 йилда Ленинград олий фирқа мактабини битирган.

Меҳнат фаолиятини 1973 йилда Самарқанд вилояти ижроия қўмитасида катта муҳандисликдан бошлади. Сўнгра Жиззах вилоятида комсомол, 1982 йилдан фирқа ва совет ишларида, Зарбдор ва Зомин район фирқа қўмиталарида иккинчи котиб, район ижроия қўмитаси раиси вазифаларида ишлаган. 1992 йил февраль ойидан Зафаробод (собиқ Октябрь) райони ҳокими.

— Собиржон Отабекович, суҳбатимизни раҳбарлик масъулиятидан бошласак, Юртбошининг барчага бирдек маъқул бўлиши осон эмас. Ҳоким билан халқ ўртасидаги алоқанинг қайси шакл ва воситаларини маъқул деб биласиз.

— Кимдир раҳбарлик — санъат, деган экан. Дарҳақиқат, кўпчиликка бош бўлиш мушкул. Сир эмас, орамизда савлатидан от ҳуркадиган, важоҳатидан киши ҳайиқадиган раҳбарлар учраб туради. Бундайларга одамлар ўз дардини айтиш у ёқда турсин, қорасини кўрса четга қочади. Аммо элга аралашмаган раҳбар ҳеч қачон обрў тополмайди, ўйлаган ниятини амалга оширолмайди.

Шундай кезларда Президентимиз И. А. Каримовнинг Бўка районидаги жанжалларда одамлар орасига отда кириб борганлигини кўп ўйлайман. Айтинг-чи, илгари республика раҳбари шундай қилганми. Назаримда ўша кезлардаги тўс-тўполонларнинг олдини олишда, халқни тинчитишда Президентимизнинг бу хатти-ҳаракати ҳал қилувчи роль ўйнади. Одамлардан ўзини четга олиш раҳбарга хос эмас. Мен тўю маъракаларда, йиғинларда оддий кишилар, меҳнаткашлар билан дилдан суҳбат қуришга иштиёқмандман. Аслида ҳокимнинг фаолиятига энг одил баҳони халқ беради. Кўпчиликка ёқиш учун аввало уларнинг оғирини енгил, узоғини яқин қилиш керак. Қуруқ гап, ваъда қулоққа ёқмайди.

Бултур районда замонавий услубдаги ёпиқ бозор қурилиб, ишга туширилди. Илгари рўзғор учун зарур нарсаларни 20—50 километр узоқликдаги Пахтакор ва Жиззах шаҳарларидан олиб келишга мажбур бўлган одамлар бу ишимиздан ғоят қувонишди. Ҳар якшанба куни бозор теграсидаги расталарда турли маҳсулотлар савдоси ташкил қилиниб, арзон баҳоларда соттирилмоқда.

— Камчиликсиз иш, кемтиксиз ҳаёт бўлмайди. Меҳнаткашлардан келаётган хат ва шикоятларга муносабатдан қониқяпсизми! Чунки кун кечириш оғирлиги, етишмовчиликлар баъзан норозилик чиқараётганлиги сир эмас.

— Жавобни савол билан бошламоқчиман. Одамлар юқори ташкилотларга нега шикоят ёзишади? Фикримча, кўтариладиган масала жойида ҳал бўлмаса шундай қилинади. Баъзи хўжаликларда, қишлоқ Кенгашларида кишиларнинг ариза ва шикоятларига муносабат яхши эмаслиги аён бўлди. Худди ўша ерлардан ҳокимликка арз қилувчилар кўп. Қабулга келган ёки хат орқали мурожаат этган одамлар дардини енгиллатишга, қўйилган масалаларни ижобий ҳал қилишга интилаяпмиз.

Баъзан шундай бўлади. Икки қўшни бир метр жойга жанжаллашиб, ҳоким олдига арз билан келади. Бундай масалаларни маҳаллада, нари борса қишлоқ Кенгашида ечиш мумкин-ку. Аммо улар бунга аралашишни лозим топишмайди. Натижада оворагарчилик. Йиғинларда кўп айтаман: аҳоли турмушига дахлдор муаммонинг катта-кичиги йўқ. Уни жойида, вақтида кўриб чиқиш керак. Шунда беҳуда ёзишмалар, асаббузарликлар йўқолади.

— Ишнинг муваффақияти кўп жиҳатдан кадрларга боғлиқ. Бу борада районда нималар қилинаяпти!

— Таъкидлаш лозим, бирор район ёки вилоят раҳбари ўзгарадиган бўлса, баъзилар билиб-билмай, фалон жойликларнинг даври келди, ёғли жойларга, катта мартабаларга ўз одамларини қўяди, деган гап чиқаришади. Тўғри, айримлар атрофига яқинларини тўплашга интилишади. Лекин мен бундан йироқман. Район ҳокимлигига келгач, биринчи сессиядаёқ ниятимни рўйи-рост айтдим: бошқа ёқдан бирон-бир кадр олиб келмайман. Талабга мос иш юритиб, вазифасини ҳалол уддалаган кишиларни қўллаб-қувватлаб, раҳмат деймиз. Эплай олмаганлар ўзидан кўрсин. Ҳозир ҳам шу фикрдаман.

Ўтган давр мобайнида ишни уддаламаган айрим хўжалик раҳбарларини ўзгартиришга тўғри келди. Уларнинг ўрнига қўйилган кадрлар ишончни оқлашаяпти. Масалан, Анвар Маматқулов бошлиқ «Тинчлик» ижара корхонасини олайлик. Аввалги йили кўп турлар бўйича режалар бажарилмаганди. А. Маматқулов бир йилда катта ўзгариш қилди. Корхона пахта топширишни вилоятда биринчилардан бўлиб адо этди. Йилни 50 миллион сўм фойда билан якунлади. Кимнинг нимага қодирлигини вақт кўрсатади. Шу маънода Мамадиёр Нуралиев, Абдурашид Абдукаримов каби ёш кадрлардан умидимиз катта.

— Районнинг ўзига хос жиҳатлари нималардан иборат!

— Зафаробод — Жиззах даштининг энг чеккасидаги, тоғ этагидаги район. Об-ҳавоси ўзгарувчан, баҳори серёғин, ёзи салқин, кузи ҳам серташвиш. Устига-устак деҳқончилик қилинадиган 28 минг гектар майдоннинг 10 минг гектари шўр ва гипсли ерлардан иборат. Сув таъминоти чатоқ. Ф. Хўжаев номли ижара корхонасининг баъзи бригадаларида экинзорлар ёзда обиҳаётни бир марта ё ичиб, ё ичмайди. Айб ерда эмас, унинг эгасида, деган гап бор. Чинакам соҳиби қўлига тушган замин саховат кўрсатиши, мўл ҳосил бериши шубҳасиз. Районимиз аҳли буни бултур амалда исботлашди.

— Бозор иқтисодиёти даврида меҳнаткашларни, аҳолининг кам таъминланган, ночор табақаларини ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш борасида нималар қилинмоқда!

— Президентимиз И. А. Каримов республика Олий Кенгашининг ўн биринчи сессиясида жумладан шундай деди: «Яна бир ниҳоятда муҳим ишимиз — аҳолининг ижтимоий ночор табақаларини ҳимоя қилиш. Бу масала асло пайсалга солиб бўлмайдиган энг асосий вазифа бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади». Район ҳокимлиги бунга ҳамиша алоҳида эътибор бериб келмоқда. Бозор шафқатни билмайди. Ҳозир қийинчилик, нарх-наво тобора кўтарилаётгани сир эмас. Ўзбекистон Президенти ва Вазирлар Маҳкамаси томонидан белгиланаётган фармону қарорлар, кўрсатмалар районда изчиллик билан ҳаётга тадбиқ этилмоқда. Ҳокимлик аҳолини ижтимоий ҳимоялаш бўйича қатор тадбирларни амалга оширмоқда. Кўплаб нафақахўрларга, уруш ва меҳнат фахрийларига, ёлғиз кишиларга, кам даромадли оилаларга ҳукумат белгилаган имтиёзлардан ташқари хўжалик ва ташкилотлар томонидан моддий-маънавий ёрдам кўрсатилмоқда. С. Раҳимов номли давлат хўжалигида 12 та боқувчисиз оилаларга, 17 нафар камнафақа олувчиларга ҳар ойда 1—1,5 минг сўмдан мадад пули берилмоқда.

Бултур ҳокимлик қошида ижтимоий-иқтисодий масалаларни мувофиқлаштириш маркази тузилганди, унга тушган маблағ ҳисобидан ночор оилалар, фахрийларга моддий ёрдам кўрсатилди. 20 нафар етим болага кийим-кечак, совға берилди, уларга жамғарма банкида ҳисоб дафтарчаси очилиб, 200 сўмдан пул ўтказилди. Районда яхши бир анъана қарор топди. Ҳар байрам олдидан фахрийлар, етим болалар, ночор оилалар, ёлғиз кишилар йўқланади, уларга баҳоли қудрат мадад кўрсатилади. Зеро, ҳадисларда ёзилганидек, бир мўминнинг кўнглини чоғ қилишдан кўра савобли иш йўқ.

— Районда қишлоқ хўжалиги ва бошқа соҳаларнинг аҳволи қандай!

— Пахтачилик — асосий тармоқ. Бултур шароит ниҳоятда мураккаб келганлигига қарамасдан оқ олтин тайёрлаш режасини вилоятда биринчи бўлиб уддаладик. Давлатга 32 минг тоннадан ортиқ хом ашё сотилди. Ушбу соҳадан 1 миллиард сўм соф даромад олиш кўзланаяпти. Бундан ташқари ғаллачилик, боғдорчилик, сабзавотчилик, узумчилик, полизчилик ҳам ривожлантирилаяпти. Бундай маҳсулотларнинг эҳтиёждан ортиқчасини Ҳамдўстлик мамлакатларига юбориб, эвазига ўзимизга зарур қурилиш материаллари ва зарур нарсаларни олаяпмиз.

Аммо пахтачиликдан бошқа соҳалар кутилган натижани бермаяпти. Вазифа уларнинг самарадорлигини кўпайтиришдан иборат.

— Ўтган йил натижаларини қандай баҳолайсиз!

— Пахтачиликни айтдим. Бошқа турлар ҳам чакки бўлмади. Давлатга дон сотиш 112, узум 104, мева 195, сабзавот 108, полиз 101 фоизга бажарилди. Чорвачилик бўйича қатор тадбирлар кўрилаётган бўлса-да, аҳвол яхши эмас. Бутун эътиборни фойда олишга қаратяпмиз.

— Фермер ва деҳқон хўжаликлари тузиш, уларни ривожлантириш бўйича қандай ишлар қилинмоқда!

— Президентимиз И. А. Каримов фермер ва деҳқон хўжаликлари истиқболини кўра-билиб, бу борадаги ишларни олдиндан кўрсатиб бермоқда. Ушбу соҳадаги фармонлар жойларда ҳаракат дастури бўлиб хизмат қилаяпти. Районда бултур 29 та фермер хўжалиги тузилди. Ҳокимлик уларни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаб, зарур ёрдамни бераяпти. Ўзим фермерлар билан тез-тез учрашиб турибман, муаммолар жойида ҳал қилинаяпти. Уларга 241 гектар экинзор ажратиб берилди.

Айни пайтда фермер хўжаликларида 654 бош қорамол, 766 бошдан зиёд қўй-эчки боқилаяпти. Бултур улар 91 тонна гўшт, 323 тонна сут етказиб беришди. Охунбобоев номли давлат хўжалигидан Ширин Алиева, Ўтагул Бойжонова, С. Раҳимов номли давлат хўжалигидан Носир Шербеков, Жайнар Хўжақулов кабилар яхши натижаларга эришмоқдалар.

— Ҳокимлик фаолиятингизда ўзингизга ёқадиган ва одамларга маъқул бўлган ишни айтсангиз.

— Районда иш бошлаганимда аҳоли турмуш тарзини, яшаш шароитини ўрганиш учун барча турар жойларни кўчама-кўча пиёда айланиб чиққандим. Ўшанда айрим жойларга оёқ босиб бўлмасди. Ҳамма ёқ тартибсиз, ифлос, дуч келган жойга молхонаю бостирмалар қуриб ташланганди. Зудлик билан ҳокимлик қошида озодалик ва ободонлаштиришни ўрганувчи комиссия тузилди. У аҳоли истиқомат жойларини тартибга келтириш юзасидан тадбирлар белгилаб, бажарувчи шахслар ва муддатларни кўрсатиб берди. Уни қаттиқ назорат қилдик. Натижада қўрғонлар қиёфаси тезда ўзгариб, обод масканларга айланди.

Зафарободда ҳашар йўли билан ёпиқ бозор қурилди, ҳамма кўчалар асфальтланди, тунги ёритгичлар ўрнатилди. 3 километр узунликда йўлаклар қурилди. Бундан бир йил муқаддам юришга чўчийдиган, зим-зиё, ўйдим-чуқур кўчаларда тунлари чироқлар порлайди, одамлар гавжум.

— Ҳузурингизга келган кишини ўша заҳоти қабул қиласизми ёки белгиланган вақтдами!

— Ҳокимликка киши зарурият туфайли келади. Бирор муҳим иши ёки ечилмаётган муаммоси бўлади. Унга «бугун қабул куним эмас, фалон куни келинг» дейишим инсофдан эмас. Хоҳ ишхонада, хоҳ кўчада бўлсин одамлар билан гаплашишга, уларнинг орзу-ниятларини билишга интиламан. Қўлимдан келган ёрдамни аямайман. Халқимиз тинч-тотувликда яратувчанлик иши билан банд экан, уларга хизмат қилишдан ортиқ бахт йўқ.

Суҳбатдошлар:
Эргаш ИБРОҲИМОВ,
Аҳмад БОЛИБЕКОВ.

Сиз суратда Касби районидаги Улуғбек номли давлат хўжалиги иссиқхонасида етилган лимонларни кўриб турибсиз. Лимончи Нурқул Холиқов (чапда) ва хўжалик касаба уюшмаси қўмитаси раиси Маҳмадиёр Найманов ҳосил чўғидан мамнун. Бу ерда 50 туп шундай дарахт бор. Бултур уларнинг ҳосилидан 100 минг сўмга яқин даромад қилинди. Нурқул бобо етти йилдан бери иссиқхонада меҳнат қилаяпти. У лимончиликка астойдил ишқибоз, уйида ҳам 15 тупни ўстирмоқда.

Б. ИСМОИЛОВ олган сурат.

ЧИЛЛА СУВИ—ТИЛЛА СУВИ

Олтинкўл районидаги С. Ашуров номли жамоа хўжалигининг Расулжон Маллаев бошлиқ бригадаси аъзолари ўтган йили 11 гектар боғнинг қаровини намунали ташкил этиб, мўл мева етиштирдилар. Эл дастурхонига 6,5 тонна ўрнига 10,5 тонна олма, беҳи, анор, нок тортиқ қилинди. Бригада бўйича 460 минг сўм ўрнига 800 минг сўмдан ортиқ даромад олинди. Йил якунига кўра боғбонларга ҳар сўм асосий иш ҳақига 1 сўм 22 тийиндан қўшимча тўланди. Т. Сулаймонов, О. Исоқов, Т. Умидов, Ғ. Мавлонов, О. Хўжаев сингарилар айниқса мўмай пул олишди. Шу кезларда мевали дарахтларга чилла суви берилмоқда.

М. АБДУЛЛАЕВ.

НИҲОЛЛАР ПАРВАРИШЛАНМОҚДА

Наманган районидаги «Шербулоқ» давлат хўжалигининг Нажмиддин Нуриддинов бошлиқ бригадаси боғбонлари бултур 56 тонна ўрнига 68 тоннадан ортиқ мева тайёрлаб, топшириқни ошириб бажардилар. Айни кезларда жамоа қишки юмушларни уюшқоқлик билан амалга оширяпти. Бу борада К. Эргашев, А. Халилов, Т. Мамажонов, Р. Солиев каби боғбонлар ўрнак.

Хўжаликда мевали кўчатлар етиштиришга алоҳида эътибор берилмоқда. Н. Нуриддинов бошлиқ бригада 3 гектарда ниҳоллар ўстирмоқда. Шундан 1 гектарида 20 минг тупдан зиёд шафтоли кўчатлари парваришланаяпти.

А. ХОЛМИРЗАЕВ.

ЯХШИ НИЯТ—ЯРИМ ДАВЛАТ

Ижара хўжалигимиз кенжа рўзғорлардан, унинг ташкил этилганига эндигина бир йилдан ошди. Бозор иқтисодиётига ўтилаётган, нарх-наво кун сайин сапчиётган бир даврда иш юритишга тўғри келаяпти. Табиийки, қийинчиликлар бисёр. Оддийгина техника воситаси сотиб олишнинг ўзи бўлмайди. Муаммолар кўп бўлса-да, аҳил жамоамиз ҳамжиҳатлик, уюшқоқлик билан меҳнат қилиб, белгиланган режаларни бажариш чораларини кўрдилар. Ўзгалар ёрдамисиз бир қанча техникани, зарур нарсаларни топишга эришдик. Ўтган йил бошида бурун ҳеч қандай экин экилмаган, яхши ўзлаштирилмаган 700 гектар лалмикор ерга яхши ният билан ғалла уруғини сепдик. Кўклам серёғин келганлигидан бошоқлар бўлиқ, ҳосил мўл бўлди. Пировардида 240 тоннадан ортиқ сара дон тайёрлаб, топшириқни ошириб уддаладик.

Ғалла ҳам дон, ҳам озуқа. Унинг сомонини аҳолига арзон нархда сотдик. Биргина шундан хўжалигимиз юз минг сўм даромад кўрди. Бундан ташқари Президентимизнинг фармонига мувофиқ одамларга арпа ва буғдой тарқатилди.

Шу ўринда моҳир комбайнчи Салим Нурмоновнинг хизматини таъкидлаш лозим. Ёзда барча майдоннинг ҳосилини унинг бир ўзи саранжомлаб берди. Бу азамат ерни шудгорлашда, уруғ қадашда ҳам ўрнак кўрсатди.

Шунингдек, бултур 150 гектар ерни текислаб, Ф-108 нав пахта етиштирдик. Нодира Отамуродова, Шомурод Набиев бошлиқ звенолар тузилди. Бу жамоаларга илгари пахтачиликда ишлаб тажриба тўплаган механизатор ва сувчилар жалб қилинди. Ризамат Райхонов, Раҳмонқул Нафасов, Боймирза Рустамов каби деҳқонлар ўз ишининг устаси эканлигини амалда кўрсатишди. Кузда заршуносларимиз икки режа миқдорида хом ашё тайёрладилар.

Хуллас, илк қадамимиз қутлуғ келди. Бундан буён дадил ҳаракат қилишга замин бор. Яхши ният—ёрти мол, дейишади. Жорий йилда янги марраларни кўзлаб турибмиз.

Б. ФАРМОНОВ,
Косон районидаги Раҳим Сўфи номли ижара хўжалиги директори.

ПРЕЗИДЕНТ И. КАРИМОВ ШВЕЙЦАРИЯГА ЖЎНАБ КЕТДИ

28 январь куни эрта тонгда Президент Ислом Каримов Давосдаги Жаҳон иқтисодий анжумани ишида қатнашиш учун Швейцарияга жўнаб кетди. Тошкент аэропортида Президентни Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси Шавкат Йўлдошев, Бош вазир Абдулҳошим Муталов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

У. А. АБДУРАЗЗОҚОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ТУРКИЯ РЕСПУБЛИКАСИДАГИ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР ЭЛЧИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Убайдулла Аббосович Абдураззоқов Ўзбекистон Республикасининг Туркия Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1993 йил 28 январь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ У. А. АБДУРАЗЗОҚОВга ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАВҚУЛОДДА ВА МУХТОР — БУЮК ЭЛЧИСИ УНВОНИНИ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Убайдулла Аббосович Абдураззоқовга Ўзбекистон Республикасининг фавқулодда ва мухтор — буюк элчиси унвони берилсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1993 йил 28 январь.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

У. А. АБДУРАЗЗОҚОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР ВАЗИРИ ВАЗИФАСИДАН ОЗОД ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДА

Убайдулла Аббосович Абдураззоқов бошқа ишга ўтиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси ташқи ишлар вазири вазифасидан озод қилинсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти
И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри, 1993 йил 28 январь.

ФАОЛЛАР ЙИҒИЛИШИ

Қашқадарё вилоят ҳокимлигида фаолларнинг «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» мавзуидаги илмий-амалий анжумани бўлди. Вилоят ҳокимининг ўринбосари Р. Раҳмоновнинг маърузасида ва сўзга чиққанларнинг нутқларида республика Президенти Ислом Каримовнинг «Ўзбекистоннинг ўз истиқлол ва тараққиёт йўли» ҳамда «Ўзбекистон — келажаги буюк давлат» рисолаларида тараққиётимизнинг илмий асослари белгилаб берилгани, уларда баён этилган қоидалар бугунги кун ҳаракат дастури бўлиб хизмат қилаётгани таъкидланди.

Анжуман қатнашчилари республика ҳукуматининг ички ва ташқи сиёсати қўллаб-қувватланаётганини изҳор этдилар.

(ЎзА).

АМУДЕК ЖЎШҚИН, ОРОЛДЕК МУҚАДДАС

ЎЗБЕКИСТОНДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ ЯКУНЛАНДИ

Беш кун «ғунча очилгунча бўлган фурсатдек» ўтди-кетди. Аммо бу кунлар мазмуни, самимияти, жўшқинлиги билан қалбларда сақланиб қолади. Орол минтақасидан ташриф буюрган қорақалпоқ қардошларимиз — санъаткорлар, шоир ва ёзувчилар, хонанда ва созандалар, бастакорлар ва раққосу раққосалар — маданият намоёндалари устозлари, сафдошлари, дўсту биродарлари билан дийдор кўришдилар, бир-бирларига меҳрлари қонгандек бўлди.

— Ҳаёт жўшқин дарё деб бежиз айтилмаган. Баланд тоғлар бошидаги қорлар эриб, жилғалардан дарёлар ҳосил бўлганидек, кўнгил кўнгилдан сув ичади, роҳатланади. Мен Тошкентда бўлган кунларимда худди шу нарсани ҳис қилдим, — дейди атоқли ёзувчи Т. Қаипбергенов. — Албатта, ижодкор сифатида камтарона меҳнатим тақдирланиб, Ўзбекистон халқ ёзувчиси унвонига сазовор бўлганим, бу воқеа Тошкентда, миллий маданиятимиз байрами ўтаётган кунларда рўй берган рамзий маъно касб этади. Биз, ижод аҳли мустақил кун кечираётган халқларимизнинг мутлақо ўзгариб кетган дунёқарашини, унинг истиқлол йўлидаги саъй-ҳаракатлари, орзу-ўйлари, кечинмаларини тўлақонли акс эттиришимиз керак.

Тошкентда ўтказилган қорақалпоқ маданияти кунларининг қатнашчилари 29 январь куни ана шундай кечинмалар, режалар, орзу-ўйлар билан Алишер Навоий номидаги кошонага келдилар. Уларни залда ҳозир бўлган маданиятимиз, шаҳар жамоатчилигининг намоёндалари, санъат мухлислари самимий кутиб олдилар.

Қорақалпоқ маданияти кунлари ёпилишига бағишланган тантанали мажлисни Ўзбекистон Бош вазирининг ўринбосари, мазкур тадбирни ўтказиш ташкилий комитетининг раиси М. Қорабоев очади.

— Яхши ният, яхши кайфият билан бошланган қорақалпоқ маданияти байрами ниҳоясига етмоқда. Қорақалпоқ маданияти кунлари бундан аввал ўтказилган ўхшаш тадбирлардан фарқли ўлароқ, ўзгача руҳда, ижодкорлик муҳитида ўтди, — деди у ўз нутқида. — Ўйлайманки, беш кун мобайнида кўрсатилган томошалар, концертлар, кўргазмалар тошкентликларда унутилмас таассурот қолдирди. Икки қардош республика маданият намоёндалари, ижод аҳли ўртасида бўлган дилкаш суҳбатлар, қизғин баҳслар натижасиз қолмайди, келгусида ўз самарасини беради. Бу, айниқса, истиқлолимизни мустаҳкамлашга азму қарор берган қорақалпоқлар билан ўзбекларнинг аҳиллиги, тотувлиги, бир-бирига ҳамдардлигида намоён бўлиши шубҳасиздир.

Шундан кейин М. Қорабоев Ўзбекистонда Қорақалпоғистон маданияти кунлари ўтказилиши муносабати билан Марказий Осиё минтақасида обрў-эътиборга эга бўлган, санъат, адабиётда етук асарлар яратиб, халқаримиз маданияти тараққиётига ҳамда қардошлик алоқаларини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшаётган қорақалпоқ маданияти намоёндаларини Ўзбекистон Республикаси Фахрий унвонлари ва Фахрий ёрлиқлари билан мукофотлаш тўғрисида Президент Ислом Каримов имзо чеккан Фармонни ўқиб эшиттирди, мукофотланганларни сидқидилдан табриклади.

Минбарга Қорақалпоғистон Республикаси Олий Кенгашининг Раиси У. Аширбеков кўтарилади:

— Азиз дўстлар, биродарлар, — деди у, — беш кун кўз очиб юмгунча ўтиб кетди. Энди биз унинг натижалари кутилганидан ҳам зиёда бўлганини, кўзланган мақсадга эришилганини баралла айта оламиз.

Ўзбекистонда Қорақалпоғистон маданияти кунларининг тантанали ёпилиши маросимида республика Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари Б. Бугров, Қорақалпоғистон Вазирлар Кенгашининг Раиси Р. Йўлдошев, Тошкент шаҳар ҳокими А. Фозилбеков қатнашдилар.

Тантана қатнашчилари учун Ўзбекистон ва Қорақалпоғистон санъат усталари ҳамда ёш ижрочилари катта концерт қўйиб беришди.

Б. АБДУЛЛАЕВ,
ЎзА мухбири.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Фармойиши

1. Ўзбекистон жамғарма банки:

аҳоли қўлидаги 1982 йилги Давлат заёми облигацияларини қабул қилишни 1993 йил 1 февралгача тугалласин, уларнинг суммаси махсус счётга ўтказилсин;

Ўзбекистон Республикасида яшовчи фуқароларнинг хоҳишига кўра 1982 йилги Давлат заёми облигацияларининг махсус счётларга ва омонатга топширилган суммасига:

1993 йилда, шу йил 1 февралдан бошлаб Ўзбекистон Республикасининг 1992 йилги 12 фоизли ички ютуқли заёми облигацияларига курс қийматини тўламасдан алмаштиришга;

хусусийлаштириш давомида уй-жой, биринчи марта никоҳдан ўтаётган шахсларнинг узоқ муддат фойдаланиладиган товарлар сотиб олиши, шунингдек тўй ва маросимлар қилиш учун уларни нақд пулсиз тартибда ўтказишга рухсат этилсин;

йилига 9 фоиз ҳисобидан даромад олинган ҳолда уларни сақлаш муддатлари чеклаб қўйилмасин.

2. Мазкур фармойишнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари Б. С. Ҳамидов зиммасига юклатилсин.

Ўзбекистон Республикасининг Бош вазири А. МУТАЛОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 26 январь.

ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

Собиқ СССР парчаланган шароитда Ўзбекистон Республикаси аҳолисини иқтимоий ва иқтисодий ҳимоя қилиш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси «1982 йилги Давлат заёми тўғрисида» фармойиш чиқарди. Фуқароларнинг истагига биноан ушбу фармойиш билан Ўзбекистон жамғарма банкига Ўзбекистон жамғарма банки муассасаларининг махсус ҳисобидаги 1982 йилги заём облигациялари қийматини Ўзбекистон Республикаси 12 фоизли ички ютуқли заёми облигацияларига курс қийматини тўламай 1993 йил 1 февралдан бошлаб айирбошлаш ҳуқуқи берилди.

1982 йилги заём облигацияларининг эгаси ўз хоҳиши билан махсус ҳисобга топширган облигациялар қийматида 9 фоиз даромад ҳисобга олинган ҳолда 250 сўмлик, 500 сўмлик ва 1000 сўмлик Ўзбекистон Республикаси заёми облигацияларини олиши мумкин.

Масалан: жамғарма банкидаги махсус ҳисобга 1000 сўм қўйилган бўлса, унинг эгаси 250 сўмлик тўртта ёки 500 сўмлик иккита ёхуд 1000 сўмлик битта облигация олиш ҳуқуқига эгадир.

Агар айирбошлаш пайтида махсус ҳисобда 1050 сўм бўлса, у ҳолда ҳисоб эгаси 1000 сўм миқдорида хоҳлаган қийматдаги облигациялар миқдорини олиши мумкин, 50 сўм миқдордаги пул эса нақд қайтариб берилади.

— Бундан ташқари мазкур фармойиш махсус ҳисоблардаги маблағдан нақд пулсиз ҳисоб-китоб қилишга фойдаланиш учун кенг имконият очади. Чунончи:

хусусийлаштирилган уй-жой ҳақини тўлаши мумкин — бунинг учун махсус ҳисоб эгаси хусусийлаштириш квитанцияси асосида 187-формага биноан банкка топшириқ беради. Бу формалар Ўзбекистон жамғарма банкининг барча муассасаларида мавжуд. Банк топшириқда кўрсатилган пулни керакли мақсадга ўтказади;

биринчи марта никоҳдан ўтаётган шахслар узоқ муддат фойдаланиладиган молларни сотиб олишлари мумкин, ЗАГС идоралари ёки савдо муассасасининг тегишли ҳужжатлари асосида Ўзбекистон жамғарма банкининг ҳисоб-китоб чеки ёзиб берилади ёки ҳисоб эгасининг 187-формадаги топшируви асосида савдо муассасасига пул ўтказилади;

Ҳокимиятлар, ЗАГС идоралари, маҳалла комитетлари томонидан берилган тегишли ҳужжатлар асосида юқорида кўрсатилган қоидага биноан тўй ва маросимлар учун ишлатиш мумкин.

Фуқароларга энг кўп қулайлик бериш учун Ўзбекистон жамғарма банкининг муассасаларидаги махсус ҳисобларда турган 1982 йилги заёмларнинг облигацияларини 1993 йил мобайнида айирбошлаш кўзда тутилган. Йилига 9 фоиз ҳисобидан даромад олинган ҳолда уларни сақлаш муддатлари чеклаб қўйилмаган.

Бирор сабабга кўра Ўзбекистон жамғарма банки муассасаларига топширилмаган 1982 йилги Давлат заём облигацияларига эга бўлган фуқаролар шуни назарда тутишлари зарурки, Ўзбекистон жамғарма банкининг муассасалари 1982 йилги заём облигацияларини 1993 йил 1 февралгача қабул қилади.

1 февралгача кўзда тутилган вақт мобайнида Ўзбекистон жамғарма банкининг муассасалари узайтирилган иш кунида ва дам олиш кунлари ҳам ишлайдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ ЎТКАЗИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН УНИНГ ҚАТНАШЧИЛАРИДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистонда Қорақалпоғистон маданияти кунлари ўтказилиши муносабати билан Марказий Осиё минтақасида обрў-эътиборга эга бўлган, санъатда, адабиётда етук асарлар яратиб, халқларимиз маданияти тараққиётига ҳамда қардошлик алоқаларини мустаҳкамлашга катта ҳисса қўшгани учун қуйидагиларга Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвонлари берилсин:

«ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ЁЗУВЧИСИ»

Қаипбергенев Тулепберген — Қорақалпоғистон Республикаси Ёзувчилар уюшмаси раиси

«ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ ҲОФИЗИ»

Сиримбетов, Жақсилиқ Оллоназарович — Қорақалпоғистон Республикаси Давлат телерадиокомпанияси халқ чолғу ансамблининг яккахон хонандаси

«ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ АРТИСТИ»

Хўжаниёзов Махсет Сапарович — Бердақ номидаги давлат мусиқавий театри артисти

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН АРТИСТ»

Ойимбетова Гулхадича Ойимоновна — «Аму тўлқини» ансамбли артисти

Сапаева Мирзагул Жуманазаровна — Бердақ номидаги давлат мусиқавий театри артисти

Сапарова Райҳон Холмуродовна — Ўзбекистон театр арбоблари уюшмасининг Қорақалпоғистон бўлими раиси

Қаипов Болтаниёз Султонбоевич — Бердақ номидаги давлат мусиқавий театри артисти

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН МАДАНИЯТ ХОДИМИ»

Есемуротова Гулойша — «Орол қизлари» журнали бош муҳаррири, журналист, ёзувчи

ҚУЙИДАГИЛАР ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАНСИН:

Жўлимбетов Ибраим — керамист-рассом

Отажонов Боғибек — Хўжайли тумани халқ истеъмоли моллари фабрикаси директори

Сапарбоева Санобар Бекмуротовна — Беруний тумани маданият бўлими «Нафосат» ансамбли солисти

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1993 йил 28 январь.

САРҲИСОБ

Жамоа хўжалиги бошқаруви раиси Муҳаммад Аҳмедов иссиқхона соҳибкорлари билан.

Моҳир боғбонлардан Расул Аминов (чапда) ва Жалил Қурбоновлар олма шохини буташаётир.

Очиғини айтганда, яқин ўтмишда бирор корхона, ташкилот ёки хўжаликка бошлиқ тайинланадиган бўлса, албатта бирор соҳанинг мутахассиси бўлиши керак эди. У одамлар қалбига йўл топа оладими, уларни унумли ишлашга рағбатлантирадими, жамоанинг ҳар томонлама тўкинлигини таъминлайдими, бу ёғи билан ишлари бўлмасди.

Бухоро туманидаги «Маданият» колхози довруғини Ўзбекистонда эшитмаганлар кам бўлса керак. Ҳар томонлама ривожланган бу хўжаликда кейинги пайтда бироз орқага кетиш юз берди. Ана шунда жамоада нафақат илгариги шуҳратни тиклаш, балки яна ҳам юқорироқ натижага эришмоқ вазифаси кўндаланг қўйилди. Бунинг учун тадбиркор, оқил, ҳалол, меҳнаткаш, халқпарвар раҳбар лозим, деган қарорга келишди.

Йиғилишда жамоа аъзоларининг деярли юз фоизи колхозда униб ўсган, сўнгги пайтда партия ташкилоти котиби бўлиб ишлаётган Муҳаммад Аҳмедов раис бўлсин, деб туриб олди. Аммо сайланган раис ўзи қишлоқда ўсган, оқ-корани ажрата оладиган, энг асосийси, шахсий намуна кўрсатиб одамларни ўз ортидан эргаштира биладиган тажрибали, тадбиркор бўлса-да, ўша пайтдаги область раҳбарлари «касби ўқитувчи экан», деб 6 ой тасдиқлашмади.

Жамоа аъзолари эса ўз аҳдларида қаттиқ туришди. Бунинг устига ярим йилда ишлар юришиб, хайрли силжишлар кўзга ташланиб қолганди. Ниҳоят, катталар рози бўлишди.

Янги раис эътиборни барча соҳаларни тенг ривожлантиришга қаратди. Бу ишда инсон омилига, ҳалол ишлаб тер тўккан киши меҳнатига яраша ҳам моддий, ҳам маънавий тақдирланишини таъминлаш муваффақиятининг бош омили, деб билди. Ўзлари ҳақидаги ғамхўрликни амалда ҳис этган жамоа аъзолари унумли ишлай бошладилар. Ютуқлар кўпая берди. Ўтган йилнинг сарҳисоби ҳам буни яққол кўрсатди.

ФАРМОН ШАРОФАТИ

БУХОРО шароитида қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, айниқса, пахта етиштириш анча қийин. Сабаби ерларнинг аксар қисми шўрланган. Тупроқни ғубордан тозаламай мўлжалдаги ҳосилни олиб бўлмайди. Шунинг учун қиш мавсумида камида бир марта, айрим жойларда икки маротаба шўр ювишга тўғри келади.

Шўр ювилган майдондан эса тупроқ таркибидаги ўсимлик учун зарур бўлган озиқ моддаларнинг анчагина қисмини сизот суви оқизиб кетади. Демак, шўри ювилган майдонларни албатта ўғитлаш керак. Бу қўшимча қанчадан-қанча меҳнат, маблағ талаб қилиши табиий.

«Маданият» жамоа хўжалиги заршунослари шароит оғирлигига қарамай, мардона тер тўкиб, йил сайин пахта ҳосилдорлигини ошириб боришга муваффақ бўлмоқдалар. Ўтган йили 1417 гектар майдоннинг ҳар гектаридан режадаги 34 центнер ўрнига 39,3 центнердан хирмон кўтаришга муваффақ бўлишди. Йил бошида 4820 тонна оқ олтин тайёрлаш мўлжалланган эди. Амалда 5565 тонна тайёрланди ва режа 115,3 фоиз қилиб адо этилди.

— Президентимиз Ислом Каримовнинг пахтакорлар ҳақида ғамхўрлиги, пахта харид нархларини оширишга доир фармонлари меҳнат аҳлига катта ёрдам бўлди, — дейди хўжалик бошқаруви раиси Муҳаммад Аҳмедов, — Фармон шарофати туфайли колхозимиз иқтисодиёти анча юксалди. Меҳнаткашлар даромади кўпайди.

Биз режа бўйича етиштирилган ҳосилнинг 85 фоизидан 11 миллион 776,3 минг сўмлик даромадга эга бўлдик. Режадаги 15 фоиз ва режадан ташқари пахтадан эса 30 миллион 427,2 минг сўм даромад оламиз. Ҳозир ана шу фойда омилларини меҳнаткашларга ҳар томонлама тушунтиряпмиз. Режани бажариб, кўпроқ пахта етиштирганлар бундан буён баракали фойда кўраверадилар. Хўжалигимизда пахта ҳосилдорлигини оширишнинг имконияти кўп. Илғорлар тажрибаси буни яққол кўрсатиб турибди. Улар ўз ишларини оқилона ташкил этиб, ҳалол меҳнат билан ҳосилдорликни кўтариш, шу орқали хирмон янада чўнг бўлишини таъминлаш мумкинлигини амалда исботлашаяпти.

Ҳа, бу ерда пудрат усулига катта эътибор берилмоқда. Натижада миришкорлар даласининг саховати тобора ортаётир. Оилавий пудратчи Латофат Бозорова ижарага олган 2,5 гектар ердан ҳалол тер тўкиб, режадаги 8,7 тонна ўрнига 14,5 тонна сифатли хом ашё олишга муваффақ бўлди. Ҳосилдорлик 58 центнерга етди.

Илғорлар тажрибаси асосида иш тутилса жамоа хўжалиги ҳали чигит экиладиган майдонларни кенгайтирмай, ялпи ҳосилни анча кўпайтириш имконига эга. Колхозда ҳар гектар ердан 50 центнердан ошириб оқ олтин етиштираётганлар талайгина.

Ҳозир ҳамма бригадаларда мўл ҳосилга пухта замин ҳозирланаяпти. Шўр ювиш, ўғит жамғариш, уни дала бошига ташиб чиқариш уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда. Дала ишларининг бориши колхоз меҳнат аҳли бу йил ҳам мўл ва сифатли пахта топшириб катта даромад олиши мумкинлигидан далолатдир.

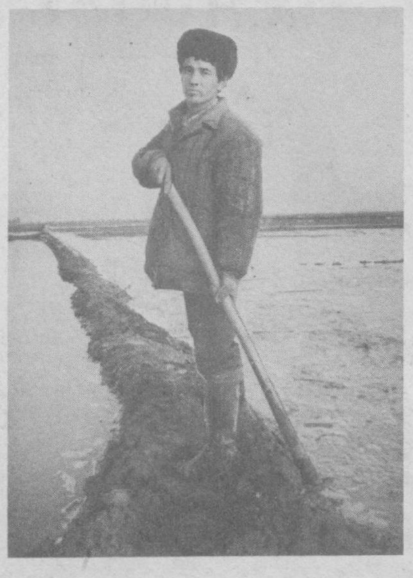

Сувчи Умид Рўзиев айни кунларда фидокорона ишлаб, 10—12 гектар ерга яхоб суви беришга эришмоқда.

ЎЗЛАРИДА ТАЙЁР МАҲСУЛОТ

ҲОЗИРГИ шароит хўжаликларда барча тармоқларни жадал ривожлантиришни тақозо қиляпти. Буни яхши тушунган колхоз меҳнат аҳли мева, узум, сабзавот етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтиришга эришмоқда.

Хўжалик миришкорлари ўтган йили мева тайёрлаш топшириғини 350, сабзавот тайёрлаш режасини эса 117 фоиз қилиб адо этдилар. Бу, ҳар бир қарич ердан унумли фойдаланиш, юқори ҳосилли мева ва сабзавот навларини экиш, уларни илғор агротехника қоидалари асосида парваришлаш ҳисобига қўлга киритилди.

Айни кунларда колхоз иссиқхонасида бўлган киши ғарқ пишиқчиликнинг устидан чиқади. Шохларида маржондек тизилиб, олтиндек товланиб турган лимонлар ўз соҳибкорига таъзим қилаётгандек. Иссиқхона ходимлари ўтган йили мавжуд лимонзорнинг ҳар гектари ҳисобига 40—41 тоннадан шифобахш неъмат териб топширишди.

Ҳозир барқ уриб ўсаётган сабзавотлар шиғил ҳосилга кирмоқда. Баҳор ойларининг бошидаёқ шаҳарликларга помидор, бодринг етказиб берилади. Колхозда маҳсулотни қайта ишлашга ҳам катта эътибор берилаётир. Шу мақсадда бу ерда консерва цехи қурилган. Цехда ўтган йили 165 минг шартли банкадан зиёд турли мева ва сабзавот консервалари тайёрланди. Мазкур цех жамоаси бир йилда хўжаликка қарийб 3 миллион сўм даромад келтирди.

Хўжаликдаги тегирмон ва мойжувоз меҳнаткашларга катта кўмак беряпти. Биз тегирмонда бўлганимизда иш айни қизиган экан. Тегирмончи Лутфилло Қудратовнинг қўли-қўлига тегмайди. Тегирмонларнинг бирида моллар учун ем тайёрланмоқда. Бошқасида эса ун тортиляпти.

— Хўжалик раҳбарларининг отасига раҳмат, — дейди Жондор туманидаги Гагарин номли жамоа хўжалиги аъзоси Баҳром Қудратов. — Улар қурган тегирмон ва мойжувоз қўшни хўжаликларда яшовчи кишиларга ҳам асқотмоқда. Мен бугун 9 қоп буғдой, 3 қоп жўхори келтирган эдим. Уни бир пасда тортиб ун ва ем қилиб беришди, барака топгурлар. Шулар туфайли кўплаб оилалар ундан, моллари емдан қийналишмаётир. Қани энди ҳамма ерда ҳам одамларга шундай ғамхўрлик бўлса...

Колхоз раҳбарияти яқинда чет эллик ишбилармонлар билан тузилган шартномага кўра, бу ерда ип йигирув, газмол тўқийдиган ва ундан тайёр кийим тикадиган корхоналар қуришни бошлашни режалаштириб туришибди.

РАВНАҚ ЙЎЛ

МЕҲНАТ—БОЙЛИК

«МАДАНИЯТ» колхозида бўлганимизда меҳнаткашларнинг тўқ яшашлари, шаҳардагидек қулайликлардан баҳраманд бўлишлари учун катта ишлар қилинаётганининг гувоҳи бўлдик. Бу ерда ишловчилар аллақачон болалар боғчаси ташвишидан қутулишган. Кечкинтойини боғчага топширмоқчи бўлган она ариза берса, бас. Илтимоси қондирилади.

Қўшимча боғча қурилиши ҳам бошланган. Болалар замонавий, барча зарур жиҳозлар билан таъминланган мактабларда билим олишмоқда. Шифохоналарда меҳнаткашларга намунали хизмат кўрсатиляпти. Маданият саройи, ёзги, қишки кинотеатр, замонавий почта, телеграф бинолари, савдо тармоқлари колхоз марказига ҳусн қўшиб турибди. Хонадонлар ичимлик сув ва газдан баҳраманд.

— Олаётган даромадимизнинг бир қисмини аҳоли турмуш маданиятини кўтаришга сарфлаяпмиз, — деди раис.

Яқинда кўпчилик фуқароларнинг ёрдами билан ҳашар усулида масжид қурилди. Маҳаллий усталар маҳоратларини ишга солиб, бинонинг кўркам бўлишига эришдилар. Нақшинкор устунлар, бири-биридан гўзал, бетакрор бўёқлар билан жило берилган безаклар унга файз киритган.

ЖАҲОНГА ДОВРУҒ ЁЙГАНЛАР

Колхозда гўзал махсус спорт мактаби бор. Катта зал, душхоналар, ечиниш-кийиниш хоналари ёшлар хизматида. Турли спорт анжомлари етарли. Бу ерда самбо, эркин кураш, футбол бўлимлари ишлаб турибди. Бир неча бола паҳлавонлик сирларидан сабоқ олишяпти. Тажрибали устозларнинг маҳорати туфайли йил сайин совриндор спортчилар сони ортиб бормоқда.

1975 йили самбо кураши бўйича Европа ва жаҳон чемпиони Собир Қурбонов хўжалик спорти шуҳратини оламга таратди. 1989 йили хизмат кўрсатган спорт устаси Шуҳрат Очилов жаҳон чемпиони унвонини қўлга киритди. Спорт устаси Ҳожи Мавлонов эса жаҳон мусобақаларида фахрли учинчи ўринга сазовор бўлди.

1992 йили декабрь ойида ўтказилган халқаро мусобақалар колхоз спортчилари учун айниқса, омадли бўлди. Халқаро классдаги полвон Рауф Болтаев ҳурмат шоҳсупасининг энг юқорисига кўтарилди. Шуҳрат Очилов иккинчи, Акбар Қурбонов тўққизинчи ўринни эгаллади.

Хўжаликда ҳозир икки нафар хизмат кўрсатган спорт устаси, йигирма нафар спорт устаси, 50 киши спорт усталигига номзод, юздан зиёд биринчи разрядли, 150 дан ортиқ умумий разрядли спортчилар бор.

Жамоа хўжалиги спортчилари самбо кураши ва миллий кураш бўйича вилоят чемпионлари, эркин кураш бўйича иккинчи ўрин совриндорларидир.

Дарвоқе, Бухоро туманидаги «Маданият» колхози равнақ йўлига чиқиб олган. Жамоа ҳозирги иқтисодий қийинчилик шароитида оқилона иш тутиб, янги-янги марраларни қўлга киритяпти. Биз уларнинг ишларига катта зафар тилаймиз. Обрўйингиз хирмонларингиздек юксак бўлаверсин, деймиз.

Каримжон РИХСИЕВ,
«Қишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Тегирмончи Лутфулло Қудратов бир кеча кундузда аҳолининг икки тоннадан зиёд донини ун қилиб беради.

«Дилором» болалар боғчаси мудираси Жамила Солиева кичкинтойларга миллий рақс ўргатмоқда.

Р. АКБАРАЛИЕВ олган суратлар.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ АБДУҒАНИЕВИЧ КАРИМОВГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Туманимизда уюшган жиноятчиликка қарши бошланган кураш натижаси самарали бўлмоқда. Қўрғонтепа аҳолиси номидан осойишталигимиз йўлидаги саъйи ҳаракатингизни тўла маъқуллаймиз.

У. С. Саримсоқов — туман фахрийлар кенгашининг раиси. С. Тўланов — меҳнат фахрийси, Х. Камолов — Савай маҳалла комитетининг раиси, меҳнат фахрийси, Т. Ҳусанов — Қўрғонтепа маҳалла комитетининг раиси, Б. Қаххоров — Жомий маҳалла комитетининг раиси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Андижон вилоятида ижтимоий-иқтисодий муаммоларни барқарорлаштиришга қаратилган тадбирларни қўллаб-қувватлаймиз. Бу тадбирлар одамларнинг тинч меҳнати ва осойишта яшаши учун мустаҳкам гаров бўлиб қолишига умид билдирамиз. Сизга оллоҳ-таолодан тинчлик-омонлик, куч-қувват тилаймиз.

Асака тумани фуқаролари.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Ўзбекистон Республикасининг истиқлоли ва фаровонлиги йўлида қадам-бақадам қилинаётган оғир, машаққатли ва шарафли ишлардан яна бири — уюшган жиноятчиликка қарши курашдир.

Вилоятимиз зиёлилари, талабаларимиз бу курашни иқтисодий мустақилликни, сиёсий барқарорликни мустаҳкамлаш йўлидаги қонуний босқич сифатида қабул қилмоқдалар. Зеро, давлатимиз қудрати қонунларимиз тугаллиги ва уларга қатъий амал қилиниши таъминланишидадир.

Республикамиз равнақи, халқимизнинг осойишталиги ва барқарор турмушини таъминлаш йўлидаги барча саъй-ҳаракатингизни тўла қўллаб-қувватлаймиз.

Андижон иқтисодиёт ва бошқарув институти жамоаси.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ И. А. КАРИМОВГА

Ҳурматли Ислом Абдуғаниевич!

Корхонамиз меҳнаткашлари Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқ ва тартиботни сақлаш органлари уюшган жиноятчиликка қарши кескин кураш бошлаганини қизғин кутиб олдилар. Ўзбекистон Республикаси мустақиллигини янада мустаҳкамлаш йўлидаги барча хайрли ишларингизни тўла қўллаб-қувватлаймиз.

Марғилон ёдгорлик корхонаси жамоаси.

Ҳисор давлат қўриқхонасининг ер майдони 80 минг гектардан ошиқ. Бу ерда наботот ва ҳайвонот оламининг нодир намуналари асралмоқда.

СУРАТДА: Қизилсув бўлими ўрмон қўриқчиси А. Ғафуров (ўнгда) Танхоздарё бўлимидаги ҳамкасби Р. Зиёдов билан иш юзасидан фикр алмашмоқда.

Б. ИСМОИЛОВ олган сурат.

Тажриба ва таклиф

Аҳолини гўшт ва сутга бўлган талабини тўлароқ қондириш асосан чорва молларини сифатли ем-хашак билан таъминлашга боғлиқ. Шу йўл билан жамоат чорвачилиги маҳсулдорлигини 20—30 фоиз ошириш мумкин.

Дон учун экилган «дала малакаси»ни илғор усулда парваришлаш мўл ҳосил етиштириш имконини бермоқда. Маккажўхорикорлар ўтган йили мавжуд 75 минг гектар майдондаги экинзорнинг гектаридан ўртача 38 центнердан дон йиғиштириб олдилар. Бу эса режада кўзланганидан 1,5 центнер камдир. Кўрсаткич шу куннинг талабига мутлақо жавоб бермайди. Лекин Наманган ва Андижон вилоятларининг бир қатор хўжаликлари гектаридан 50-55 центнердан ҳосил олдилар.

Булоқбоши районида шундай жамоа бор. Унда амалга оширилаётган ишлар республикамиз деҳқончилигига ўрнак бўлмоқда. Жўра Полвон номли колхозда кўп йиллардан бери 50-60 гектар ерга маккажўхори экилади. Ҳосилдорлик гектарига 65-70 центнерданга тўғри келаётир. Бундай юқори натижаларга эришишда асосан меҳнатни тўғри ташкил этилгани ва агротехник тадбирлар илмий асосда тўғри олиб борилганидадир.

Қуйида ушбу хўжалик бош агрономи Зиёвиддин ПАРОҲИДИНОВнинг ҳикоясини газетхонлар эътиборига ҳавола этдик. Зеро, унда ўрганса арзийдиган талайгина тажрибалар ҳақида фикр юритилади.

Р. ИСАЕВ,

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги деҳқончилик бош бошқармасининг бошлиғи.

ҲОСИЛДОРЛИКНИНГ СИРУ АСРОРИ

Дон энг зарурий экинлардан ҳисобланиши ва чорвачиликни ривожлантиришда муҳим ўрин тутишини ҳисобга олиб, биз кузги шудгордан бошлаб маккажўхорига ажратилган ерларни албатта ўғит билан шудгор қиламиз. Деҳқончиликни келгуси йил учун режалаштириш хўжалигимизда октябрь-ноябрь ойларида амалга оширилади. Маккажўхори экиладиган майдонни бригада бошлиғи ва ижарачи ўлчаб қабул қилиб олади. Бизда 1987 йилдан буён маккажўхорини ижарачилар парвариш қилади. Эрта баҳорда тупроқ ҳарорати 10—12 даражага кўтарилганда, яъни март ойининг охири ва апрелнинг биринчи ўн кунлигида об-ҳаво шароитига қараб ер узун бороздали текислагич билан яхшилаб текисланади.

Уруғлик уялаб румин сеялкасида экилади. У ўтлоқли бўз тупроққа 70х18 сантиметр, оч тусли бўз тупроққа 70х14 сантиметрли усулда қадалади. Сеялка ижарачи, бригада бошлиғи, агроном назоратидан ўтказилади, нуқсонлари созланади. Маккажўхорини кейинги ишловларни ўзи бажарадиган механизатор экади. Албатта, механизаторнинг тажрибаси етарли бўлиши лозим, қадалган уруғ чуқурлиги 5—6 сантиметр бўлса, у яхши кўмилади ва ўз намига чиқади. Биз майсаларни доимо ўз намига ундириб олишга эришамиз. Шундан кейин 2 марта культивация қилинади ва биринчи ўғитланишни бошлаймиз. Бунда гектарига соф ҳолда 70—75 килограмм азотли ўғит солинади. Ўғит таркибини сульфат аммоний, карбамид ва аммиакли селитра ташкил этади.

Дастлабки юмушлар тугаллангач, ўқариқ кўндалангига ер шароитига қараб 60—80 метрдан қирқиб олинади. Бундан узайса маккажўхори бўйи паст-баланд бўлиб, текис сув ичмайди. Ўқариқлар четига қўл билан макка уруғи экилади. Ўқариқ экиш тугаши билан олинади. Макка уруғи униб чиққач, ола экиш куни белгиланади. Хуллас, бир туп сиғадиган жой ҳам бўш қолишига йўл қўйилмайди. Кўчат тўла ундириб олингандан сўнг бош агроном, участка агрономи, ем-хашак агрономи далани тўла назоратдан ўтказиб бригадир ва ижарачининг ишига баҳо беради. Шунда гектарига 60—70 минг кўчат бўлишига эришилади.

Яхши униб чиққан маккажўхори культивациядан кейин пайкаллар чопиқ қилинади. Чунки маккажўхори униб чиққанда бригада аъзолари бекор бўлади, сабаби ғўза ягонаси у пайтда бошланмайди. Ишчи кучи хўжаликда кўплиги сабабли чопиқ 2—3 кунда тугайди. Зарурат туғилса қўшни бригадалардан ҳам ёрдам кучи олинади. Бунинг эвазига ҳисоб чеки билан иш ҳақи тўланади.

Иккинчи культивация 16—18 сантиметр чуқурликда кенг қилиб ўтказилади. Агар ер қаттиқ бўлса культивациядан сўнг 18—20 сантиметр чуқурликда чизель қилинади ва озуқа берилади.

Юқорида айтганимиздек, озуқага 70—75 килограмм соф азот солинади. Бир ҳафта ўтгач эҳтиёж сезилмаса экин суғорилмайди. Иккинчи озуқа 90—100 килограмм соф ҳолда ва 50—60 килограмм фосфорли ўғитдан иборат ҳолда берилади. Шароитга қараб суғорилади. Сув 800—1000 кубметр атрофида сарфланиши зарур. Ер етилиши билан культивация қилиниб учинчи марта ўғитланади. Унда ўғитлагич культиваторда ўғит чуқур қилиб солинади. Бунда ҳам 90—100 килограмм соф азотли ўғит кетади. Охирги ўғитлаш бўлгани сабабли иложи борича кўпроқ карбамид қўшиш лозим. У тупроқда узоқ сақланади. Макканинг барглари яшнаб, яхши ривожланади.

Ўғитлагичнинг бешта эгатида чуқур олишдан мақсад, биринчидан, униб чиқаётган бегона ўт кўмилади. Иккинчидан, маккажўхорининг илдиз попугида қўшимча илдиз ривожланишига шароит яратади. Учинчидан, илдизи бақувват маккажўхори шамолда йиқилмайди.

Учинчи ўғитдан сўнг трактор экинзорга киролмайди. Шунинг учун ўғитни сув билан ёки суюлтириб бериш керак. Ҳаво ҳарорати 35—40 даражага чиққанда оталаниш даври яхши ўтмайди. Ёдда тутиш жоиз, тупроқда намлик 75—80 фоиз атрофида турса, оталаниш даври яхши ўтиб, сўталар бўлиқ етилади ва юқори ҳосил олинади.

Маккажўхорининг ривожи сўнгги босқичига етганда экинзорни мутахассис ёки бригада бошлиғи оралаб туриши керак. Тўғри гоҳида бу қийин кечади. Шуни ҳисобга олиб биз тизмалардаги ва ўқариқдаги маккани бир қатор ўриб оламиз. 1.40 метрли йўлак ҳосил қилинади. Ҳаво алмашади, ҳам сувчи қийналмайди. Озуқакор ва мутасаддилар бемалол экинзорни оралаб, ўсимликнинг чанқаган-чанқамаганини аниқлай олади.

«Дала маликаси» ўғитга ва намликка талаби кучли эканлиги боис иложи борича уни кечқурун ва тунда суғориш мақсадга мувофиқ. Дон пишиш олдидан эса ҳар 3—4 кунда бир марта сув таралади. Энг охирги обиҳаётга қондириш майдонга комбайн тушишидан 3—4 кун бурун тўхтатилади. Бу пайтда албатта дон пишган бўлиши керак. Ортиқча суғориш донни пуч қилиб, поясини қуритиши мумкин.

Жамоат бойлигини талонтарож қилинишига йўл қўймаслик керак. Биз макка етилганида ҳосилни қўриқлашга қўшимча одамлар ажратамиз. Унинг исроф бўлишига, сочилишига йўл қўймаймиз. Далага комбайн солинганида тафтишчи, озуқа агрономи, бригада бошлиғи ҳамда ижарачи назоратни кучайтиришади. Икки сменада тўрттадан саккиз нафар киши этак осиб комбайн ортидан юришади. Мақсад тўкилган донни териб олиш. Ўша кунлари донни қабул қилиш ҳисоблаб бориш учун алоҳида ҳисобчи тайёрланади. Ҳар бир килограмм маҳсулот аниқ ҳисоблаб борилади. Ташмачилик ва сунистеъмолчиликка йўл қўйилмайди. Прицепчи ва ҳайдовчилардан ёзма тилхат олинади. Шу тариқа маккажўхорини жадал технологик асосида парвариш қиламиз ва уюшқоқлик, юксак интизом билан йиғиштириб оламиз. Муваффақиятларимизнинг бор «сири» шу!

ЭЪЛОН, БИЛДИРУВ

ХЎЖАЛИКЛАР, КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР, ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА

«ШАРҚ» НАШРИЁТ-МАТБАА КОНЦЕРНИНИНГ РЕКЛАМА-АХБОРОТ АГЕНТЛИГИ БИЗНИНГ ГАЗЕТАМИЗ УЧУН РЕКЛАМА ВА ШАХСИЙ ЭЪЛОНЛАРНИ ЧОП ЭТИШ ЮЗАСИДАН БУЮРТМАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ.

СИЗНИНГ РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАРИНГИЗ БИЗНИНГ ГАЗЕТАМИЗ САҲИФАЛАРИДА ҲЕЧ БИР ТУХТОВСИЗ ТЕЗДА БОСИБ ЧИҚАРИЛАДИ.

«Шарқ» концерни реклама-ахборот агентлигининг манзили: 700000. Тошкент шаҳри, Ленинград кўчаси, 32-уй, 250-хона.

Телефонлар: 33-81-42, 56-85-67, 32-57-27, 32-56-66.

Жамғарма банки

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ЖАМҒАРМА БАНКИ АҲОЛИ ҚЎЛИДАГИ 1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ЗАЁМИ ОБЛИГАЦИЯЛАРИНИ ҚАБУЛ ҚИЛИШ ВА УЛАРНИНГ СУММАСИНИ МАХСУС СЧЕТГА ЎТКАЗИШНИ 1993 ЙИЛ 31 ЯНВАРЬ КУНИ (ШУ КУННИ ТЎЛИҚ ҲИСОБГА ОЛГАНДА) НИҲОЯСИГА ЕТКАЗАДИ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҲУДУДИДА ЯШОВЧИ ФУҚАРОЛАР ХОҲИШИГА КЎРА 1993 ЙИЛ 1 ФЕВРАЛДАН БОШЛАБ МАХСУС СЧЁТЛАРГА ЎТКАЗИЛГАН ВА САҚЛАШГА ҚЎЙИЛГАН 1982 ЙИЛГИ ДАВЛАТ ЗАЁМИ ОББИГАЦИЯЛАРИНИНГ СУММАСИ:

— Ўзбекистон Республикасининг 1992 йилги 12 фоизли ички ютуқли заёми облигациялаарига курс қийматини тўламаслик шарти билан алмаштирилади;

ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

— хусусийлаштириш давомида уй-жойни, биринчи марта никоҳдан ўтаётган шахсларнинг узоқ муддат фойдаланиладиган молларни сотиб олиши, шунингдек, тўй ва маросимлар ўтказиш учун моллар сотиб олиниши учун нақд пулсиз тартибда маблағ ўтказилади;

— йилига тўққиз фоиз ҳисобидан даромад олинган ҳолда уларни махсус счётларда сақлаш муддатлари чекланмайди.

* * *

1982 йилги давлат заёми облигацияларини Ўзбекистон Жамғарма банки муассасаларига сақлаш учун қўйган фуқаролар 1993 йил 1 февралга қадар облигациялар суммасини махсус счётларда сақлаш учун қайта расмийлаштиришлари зарур. Улар кейинчалик шу суммаларни Ўзбекистон Республикасининг 12 фоизли ички ютуқли заёми облигацияларига алмаштирадилар.

Ўзбекистон Жамғарма банки.

Гулқайчи

ФЕРМЕРГА ТЎСИҚ БЎЛМАНГ

Ҳозир юзага келган иқтисодий қийинчилик она еримиз саховатидан иложи борича самарали фойдаланиш ҳисобига озиқ-овқат маҳсулотларини кўпайтиришни талаб қилмоқда. Бу йўлда энг ишончли воситалардан бири меҳнаткашларни ернинг ҳақиқий соҳибларига айлантиришдир. Чунки ерни, ишлаб чиқариш воситаларини одамлар чиндан ҳам ўзларига тегишли ҳисобласаларгина улардан оқилона фойдаланадилар. Ижара, фермер хўжаликларида эришилаётган натижалар буни яққол кўрсатиб турибди.

Ҳамма жойда бўлгани каби Бойсун туманида ҳам ижарачи ҳамда фермер хўжаликлари ташкил этилган ва ташкил этилмоқда Ҳозир туманда 51 та деҳқон (фермер) хўжалиги фаолият кўрсатяпти. Очиғини айтганда, бу фермалар ўз хўжаликларига эга бўлгунларига қадар «она сути оғизларидан келди», десак хато бўлмас. Чунки бу ҳаракатга айрим давлат ва жамоа хўжаликларининг раҳбарлари баъзан пинҳона, баъзан очиқдан-очиқ қаршилик кўрсатишмоқда.

Айрим хўжаликларда ерлардан жуда кам ҳосил олинаётир. Унинг сабаблари таҳлил қилинганда самарадорликнинг пасайиши асосан хўжасизлик туфайли рўй берганини кўрамиз. Ана шундай ерларни эса ҳосилдорликни кўпайтираман, дея билагини шимариб майдонга чиқаётган деҳқонларга топширишга қизғанишмоқда. Ер, мол-мулк ўз эгасини топган ерларда эса натижалар кутилганидан ҳам зиёда бўлаётир.

Шу ўринда айрим рақамларни солиштириш билан фикримга ойдинлик киритмоқчиман. «Работ» давлат хўжалигида ўтган йили деҳқончилик қилинган майдоннинг ҳар гектаридан зўрға 5,7 центнердан дон йиғиштириб олинди. Баҳор серёғин келган йилда бу кўрсаткич ерга муносабатнинг ёмон эканлигини кўрсатиб турибди.

Шу давлат хўжалиги ҳудудидаги Поёнқўрғон участкасида ташкил этилган Жаббор Рашидов бошлиқ деҳқон хўжалиги аъзолари эса 9 гектар ернинг ҳар гектаридан 23,3 центнердан дон олишга муваффақ бўлишди. Шароити, иқлими бир бўла туриб, пировард натижада ер билан осмонча фарқнинг асл сабабларини ерга муносабатдан изламоқ жоиз. Бундан келиб чиқадиган хулоса шуки, деҳқон хўжалиги аъзолари» «бўлса бўлар, бўлмаса ғовлаб кетар» қабилида эмас, балки «ер тўйса, эл тўяди» деган нақлга амал қилиб ишлашган.

Туманда шу пайтгача деҳқон хўжаликларига 549 гектар ҳар хил тоифадаги ер ажратиб берилди. Бу хўжаликларнинг 40 таси деҳқончилик, қолгани эса чорвачилик билан шуғулланмоқда.

Қаддини тутиб олган хўжаликлар эса дастлабки маҳсулотларни давлатга ҳам сота бошладилар. 1992 йилнинг декабрь ойигача бойсунлик фермерлар 17 тонна гўшт, 12 тонна картошка, 105 тонна ғалла, 7 тонна асал, 15 центнер жун ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етказиб бердилар.

Ҳозир улар қарамоғида 133 бош қорамол, 154 бош қўй-эчки, 300 та асалари оиласи парвариш қилинаётир. Дала юмушларини бажариш учун 5 та трактор, шунча автомашина ва бошқа техника ажратилган. Деҳқон хўжаликларини ташкил этиш, уларнинг ривожланишига ёрдам беришда «Шўроб» жамоа хўжалиги раҳбарлари ибратли ишларни амалга ошираётганликларини таъкидлаш жоиз.

Бу ҳудуддаги «Элбеги» ва «Шўроб» деҳқон хўжаликлари 160 гектар майдонга эга. Улар ихтиёрида 15 бош қорамол. 20 бош қўй-эчкилар парвариш қилинмоқда. Фермерлар ўтган йили 3 тонна гўшт, 8 центнер жун сотдилар. Қишлов учун 25 тонна хашак тайёрлашди. «Сайроб» давлат хўжалиги раҳбарлари ҳам деҳқон (фермер) хўжаликларини ташкил этишга эътибор беришяпти. Сайробдаги 8 та деҳқон хўжалигидан 7 таси ер билан таъминланган. Ҳали бу ҳудуддаги деҳқон хўжаликлари тўлиқ нафас ростлаб олмаган бўлсаларда, улар давлатга 39 тонна ғалла, 1 тонна жун сотдилар.

Аммо «Бойсун» давлат хўжалигида фермерларни иложи борича четга суриб қўйишга ҳаракат қилишмоқда. Бу ердаги 6 та фермердан 2 тасигина ер билан таъминланган, холос. Булар ҳам анча катта қийинчиликлар эвазига олишди. Масалан, фермер М. Бердиевга Қўшбулоқ участкасидан туман раҳбарларининг аралашувидан кейингина ер олиб берилди. Шунингдок «Ғайрат» жамоа хўжалигида ҳам фермерликка паст назар билан қаралмоқда.

«Дарбанд» давлат хўжалиги ҳудудида ташкил этилган деҳқон хўжаликлари бошлиқларининг аксарияти раҳбарлик лавозимларида ишлайди. Масалан, Р. Мажидов Дарбандда бош ҳисобчи бўла туриб, «Адолат» фермер хўжалигини ҳам бошқаради. Масъулиятли икки ишнинг уддасидан чиқиш Р. Мажидовга оғирлик қилмасмикан?

Кўриниб турибдики, туманда фермер хўжаликларини кўпайтириш, шу йўл билан маҳсулот етиштиришни ошириш йўлида ҳали кўпгина нуқсонлар мавжуд. Вазият аҳволни ўнглашни тақазо қилмоқда. Зеро, бусиз тўкинчиликни таъминлаш қийин. Шундай экан, зудлик билан қатор муаммоларни бартараф этиш лозим. Аввало фермерларга ер ажратишни тезлаштириш даркор. Бундан ташқари озуқа базасини мустаҳкамлашга жиддий эътибор бериш талаб қилинади. Ҳозир фермерлар олдида молларимизни нима билан боқамиз, деган муаммо кўндаланг бўлиб турибди. Ем олай деса, махсус фонд йўқ. Давлат хўжаликлари унга қўш қўллаб ем берармиди шу пайтда?

Шу боисдан фермерлар учун ем фонди ташкил этишни ўйлаб кўриш лозим. Яна бир нарса. Ҳозир фермерлар техника йўқлигидан қийналишмоқда. Бозор нархида сотиб олиш учун имконияти йўқ. Шу ўринда давлат ва жамоа хўжаликларининг ортиқча техникасини фермерларга арзон нархда сотишни йўлга қўйсак айни муддао бўларди. Фермерларнинг ўқувини ташкил этиш, илғорлар тажрибасини ўрганиб, оммалаштириш ҳам бу борадаги ҳаракатнинг кенг қулоч ёйишига имкон яратиши шубҳасиз. Энг муҳими, озуқа базасини мустаҳкамлашдир.

Х. АЛИЕВ,
Бойсун район давлат назорати инспекцияси ходими.

ОМБОРДА БИСЁР, ДЎКОНДА-ЧИ?

Сирдарё вилоятининг баъзи савдо ташкилотлари республика ҳукуматининг истеъмол товарларини купонлар бўйича сотиш тартибини такомиллаштирш тўғрисидаги қарорини бажаришда сусткашликка йўл қўймоқдалар. Вилоят ҳокимлиги томонидан тузилган махсус текширув гуруҳи жойларда бўлганида бу борада аҳолидан тушаётган шикоятлар ўринли эканига ишонч ҳосил қилди. Улар савдо базалари ва дўконларда кўп миқдордаги озиқ-овқат ва халқ истеъмоли моллари савдога чиқарилмай, омборхоналарга беркитиб қўйилганини аниқладилар.

Сирдарё шаҳридаги туманлараро улгуржи савдо базасининг 8-омбори текширилганда Туркиядан келтирилган, нархи 1200 сўмлик 243 та соч қуритгич, 6-омборда эса ҳар бири 1 минг 100 сўмлик икки ярим мингта аёллар пойабзали савдога чиқарилмагани маълум бўлди.

Шу куни мазкур базада тўрт тоннадан ортиқ чой борлиги аниқланди. Ваҳоланки, декабрь ойида аҳоли чой билан тўлиқ таъминланмаган. Базанинг 2-озиқовқат маҳсулотлари омборида эса 1 миллион 617 минг қути гугурт яшириб қўйилган. Ҳолбуки, туман дўконларида гугуртни кундузи чироқ ёқиб ҳам топа олмайсиз.

Бозор иқтисодиёти баҳона чайқовчилик, талон-тарож авж оляпти. Ҳар қадамда олибсотарларга дуч келасиз. Улар булғор тамакисини 100—120 сўмдан пуллашяпти. Хўш, ўша «тадбиркор»нинг шахсий тамаки фабрикаси борми? Ёки учар гиламй бормики, Болгарияга бориб келса? Улар ҳаммасини шу ердан — ўзимизнинг базалардан, дўконлардан олишяпти. Эътибор беринг: Сирдарё вилояти савдо концерни 1992 йилда салкам 21 миллион сўмлик, вилоят матлубот уюшмаси эса 14,5 миллион сўмлик тамаки маҳсулотлари олган. Бу — белгилангандан анча кўп. Ана шу тамаки маҳсулотлари қаерда? Нега дўконларда йўқ? Бу саволларга қайси, мутасаддилар жавоб берар экан?

Й. ЖЎРАЕВ,
ЎзА мухбири.

— Эри-хотин бирдан кўчиб кетибдими?!
— Дўконни бутунлай ютиб юборишди-да!

Мусаввир М. ЖЎРАЕВ.

КУПОН ЎРНИГА—ЧОЙЧАҚА

Ўзбекистон Республикаси Давлат банкининг Бухоро бўлими ходимлари савдода купонлардан фойдаланиш талабларига қандай риоя қилинаётгани билан қизиқиб, ҳайратдан ёқа ушладилар. Қаранг, январь ойининг бошидаёқ Бухоро ва Коғон шаҳарларидаги айрим дўконлар нақд 25 миллион сўмлик купонсиз савдо қилишибди-я!

«Узхозторг»га қарашли 1-дўконда бир кунда 30 минг сўмлик мол купонсиз сотилган эди. Орадан бир неча кун ўтиб шу дўкон яна текширилганда 111 минг сўмлик купон етишмади. Шунингдек, Файзулла Хўжаев туманидаги 25-дўконда 255 минг сўмлик, «Бухарагорпромторг»нинг 15-дўконида 150 минг сўмлик купон камомади аниқланди.

Коғон шаҳрида текширилган тўққизта дўконда ҳам аҳвол бундан яхши эмаслиги аён бўлди.

Ҳар куни Бухорога келаётган минглаб сайёҳлар дўконлардан истаган молини купонсиз харид қилмоқда. Чунки улар бухоролик «саховатли» савдо ходимларини купон ўрнига мўмай чойчақа билан сийламоқдалар. Бу аҳвол қачонгача давом этаркан!

И. САФАРОВ,
ЎзА мухбири.

«Қишлоқ ҳақиқати»га жавоб берадилар

ТАЛАБ ҚОНДИРИЛДИ

Ҳурматли редакция! Мен Шароф Рашидов туманидаги Шароф Рашидов номли давлат хўжалигида истиқомат қиламан. Иккинчи гуруҳ ногиронинман. Қандли диабет касалига йўлиққанман. Ёлғиз яшайман. Фақат нафақа пули ҳисобига кун кечираман.

Кейинги пайтда қийин аҳволда қолдим. Сабаби қарийб беш ойдан бери нафақа пулимни ололмаяпман. Одамлардан қарз-ҳавола қилиб амаллаб кун ўтказмоқдаман. Туман ижтимоий-таъминотиға учрашсам, тезда нафақангизни юборамиз, деб ваъда беришади-ю амалда пулдан дарак йўқ. Шу ишда ёрдам қилишларингизни сўрайман.

Турсунбой РАҲИМОВ.

Биз ушбу аризага Шароф Рашидов туман ҳокими И. Абдурасуловдан қуйидаги мазмунда жавоб олдик:

Район ҳокимияти «Қишлоқ ҳақиқати» рўзномасига мурожаат қилган Турсунбой Раҳимовнинг нафақа пулини ололмаётганлиги ҳақидаги шикоят хатини текшириб чиқиб қуйидагиларни маълум қилади:

Турсунбой Раҳимов ижтимоий таъминот бўлими томонидан иккинчи гуруҳ ногирони нафақасини олади. Ўтган йил 1 октябрдан бошлаб ойига 2 минг сўмдан пенсия олиши керак эди. Шунга кўра нафақа олмаган ойлари ҳам ҳисоб-китоб қилиниб, унга 10 ноябрда 4550 сўм, 11 ноябрда 4129 сўм тўланган.

Бундан ташқари, у ўзгалар парваришига муҳтож ёлғиз пенсионерларни ижтимоий ҳимоялаш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисидаги Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорига асосан меҳрмурувват жамғармасидан 200 сўм ёрдам пули олган. Ижтимоий ҳимоялаш комиссиясининг қарорига мувофиқ Т. Раҳимов бепул озиқ-овқат маҳсулотлари, табиий газ, электр қуввати, сув, текин дори-дармонлар билан таъминланмоқда.

Туман ҳокимияти томонидан Ш. Рашидов номли давлат хўжалиги директорига Т. Раҳимовнинг оилавий шароитига қараб моддий ёрдам бериб туриш вазифаси юклатилди.

Меҳмондўст тошкентликлар Ўзбекистонда Қорақалпоғистон маданияти кунларини ўтказиш учун келган адабиёт ва санъат арбобларини, бадиий ҳаваскорларни кенг қучоқ очиб кутиб олдилар. Дўстларимизнинг куй ва қўшиқлари саховатли ўзбек диёри пойтахтининг файзига файз қўшди, мўйқалам соҳибларининг нозик дид билан яратган расмлари унинг ҳуснига ҳусн бахш этди.

Тантана иштирокчиларидан катта бир гуруҳига Ўзбекистон Республикасининг фахрий унвонлари ҳамда фахрий ёрлиқлари берилиши қардош қорақалпоқлар маҳоратига юксак баҳо бўлди.

Суратларда сиз маданият кунлари қатнашчиларини кўриб турибсиз.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ ва Н. МУҲАММАДЖОНОВ олган суратлар.

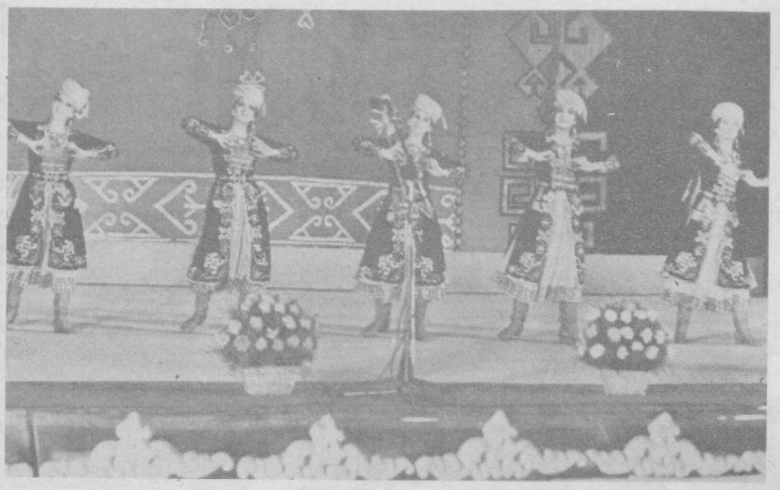

ЕТТИ ЁШЛИ СОВРИНДОР БАХШИ

Оқтош шаҳрида Ислом шоир Назар ўғлининг 120 йиллиги, Нарпай туманининг 65 йиллиги, Оқтош шаҳрининг 25 йиллиги, «Пахтакор овози» туман газетасининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказилган бахшилар республика кўрик-танловининг кенжа совриндори аниқланди. Ислом шоирнинг етти ёшли набираси Исломжон Зиёдулла ўғли беллашув ғолиби бўлди. Унга «Мактабгача тарбия» журнали таъсис этган «Энг ёш бахши учун» мукофоти топширилди.

(ЎзА).

ҚЎНҒИРОТДАН БОШПАНА ТОПГАН ШОИР

XX аср бошларидаги ўзбек-қорақалпоқ адабий алоқалари ва ижодий ҳамкорлик ўзбек адабиётшунослигида нисбатан кам ўрганилган. Изланишлар шуни кўрсатадики, ўзбек ва қорақалпоқ халқлари адабий ҳамкорлигига ўз муносиб ҳиссасини қўшган шоир Муҳаммад Шариф Сўфизодадир. Бинобарин, асримиз бошларидаги ўзбек-қорақалпоқ адабий алоқалари ҳам ана шу аллома фаолияти билан муштарак.

Хўш, шоирнинг ўзи туғилиб ўсган Фарғона водийсидан Туркистоннинг узоқ чекка манзили бўлмиш Қўнғиротга келиб қолишига ва бу ерда қарийб тўрт йил яшаши ва ижод этишига сабаб нима?

Маълумки, Сўфизода 1869 йил 29 январда Фарғонанинг Чуст районида камбағал чархчи оиласида туғилган. Дастлаб маҳалладаги эски мактабда таълим олади. У Фирдавсий, Ҳофиз, Жомий, Навоий, Фузулий, Муқимий, Фурқат, Завқий ижодидан баҳраманд бўлди. Туркистонда, Қозон, Оренбург, Боғчасаройда чиқадиган газета ва журналларни ўқиди. Дастлаб «Ваҳший» тахаллуси билан шеърлар ёза бошлаган. Ўзбек адабиётидаги сатира жанрининг ривожига «Айтинг бу сўзимни», «Бедананг», «Бургалар» каби асарлар билан ҳисса қўшди. Ўз асарларида Қўқон ва унинг атрофидаги айрим амалдорларни фош қилади.

Оқибат шу бўладики, Сўфизода таъқиб остига олинди ва Қўқондан бадарға этилди. У даҳрийликда, беадабликда айбланди. Бу жанжаллардан қутулиш учун шоир Марказий ва Ўрта Осиёнинг турли шаҳарларида, Бокуда, Арабистон, Туркияда бўлади. Истанбул мадрасасида таҳсил кўрди. Бироқ ўқишни давом эттира олмай, Хоразм воҳасига, Хива хонлигининг узоқ ва чекка шаҳарларидан бири — Қўнғиротга етиб келди.

Бу даврда Оренбургда чоп этиладиган «Шўро» журналида шоирнинг инсонпарварлик ва маърифатпарварлик ғоялари тараннум этилган шеърлари босила бошлайди. Сўфизоданинг бу давр ижоди шаклан ва мазмунан ранг-барангдир. Афсуски, айни пайтгача шоирнинг Қўнғиротда кечган умри, тақдири, бу ерда яратган асарлари, Сўфизода ижодига қорақалпоқ оҳангларининг мадади, маҳаллий халқ маданияти тараққиётига таъсири масалалари ўрганилмай турибди. Энди шу масалаларга ойдинлик киритадиган пайт келди.

Бахтиёр ҚУРБОНБОЕВ,
филология фанлари номзоди.

Қардошлар инъоми

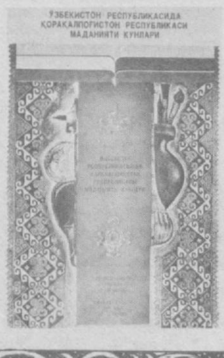

Тулепберган МАТМУРОДОВ.

СЕВАМАН

Сен айру эмассан, сен менинг таним,
Бахш этгум ўзингга дилда боримни.
Сен менинг юрагим, сенники жоним,
Севаман сержилва дарёларингни.
Дарё каби тошқин муҳаббат билан.
О азиз Ватаним, сени севаман!
Йўл очган булоқсан армонларимга,
Қорақалпоқ эли — менинг Ватаним.
Қўйнингда яшнаган ўрмонларингга,
Асқар тоғларингга фидодир таним.
Асқар тоғи каби муҳаббат билан,
О азиз Ватаним, сени севаман!
Севаман, ҳамнафас ботир наслимни,
Чўлларда қулф урган чаманларингни.
Севаман, сендаги ҳар бир фаслни,
Тип-тиниқ, юлдузли осмонларингни,
Осмондай энг юксак муҳаббат билан.
О, азиз Ватаним, сени севаман!

Кенесбой КАРИМОВ

АРҒУМОҚ

Мен азалдан от минишга хуморман,
Туйғуларим ором бермас ўйимга.
Орзуларим юлдуз каби сочарман,
Арғумоғим, чопиб ўтган йўлингга.

Гувиллаган ел ёлларинг тарасин,
Енгил сенинг туёқларинг елдан ҳам,

Изимиздан чанг тоғ оша қарасин,
Оқ кўпикка ботсанг майли, оқ саман.

Тўзон қўнган япроқларни сидириб
Тикилганда юлдуз сенинг кўркингга,

Елинг билан юганингни супуриб,
Арғумоғим, қўйвораман эркингга.

Ортда қолма, қўйма мени ташвишга,
Арғумоғим, учавер кишнаб-кишнаб.

Оразбой САТБОЕВ.

СИРЛАШУВ

Кел, сирлашайлик сафар олдидан,
Сирлашув дардимга дармон эҳтимол?
Чанқасанг, эй жисмим, булоқ сувидан,
Меҳринг қондириб ол, тўйиб ичиб ол...
Йўлдаги булоқнинг кўзлари тордир
Қанчалик сержило бўлмасин йўллар
Сен солган доврингнинг ўз ўрни бордир,
Шу сабаб мададкор бўлади улар.
Дабдабани орзу қилмагин, қалбим
Меҳрдек яшагил ҳар бир юракда,
Қўшиқ чулғаб олса бутун борлиғинг,
Қандай сиғдирасан бу тор кўкракка.

Қорақалпоқ тилидан Наримон ОРИФЖОНОВ таржималари.

БИР ПИЁЛА ЧОЙ БАҲОНА

ДАМ ОЛИШ САҲИФАСИ

Шифобахш гиёҳлар

ОЛА ЭРМОН ХОСИЯТИ

Турли минтақаларда шувоқни оддий шувоқ, оддий эрмон, ола эрмон деб аташади.

Шувоқ кўп йиллик ўтсимон ўсимлик. Илдиз поясидан кўп сонли, қўнғир рангли илдизлар, калта бачкилар ўсиб чиқади. Барглари кетма-кет жойлашган. Баргларининг устки томони туксиз, тўқ яшил рангли, пастки томони сертук, оқиш тусли бўлади, шу сабаб ола эрмон деб аталади. Шувоқнинг бошқа ўсимликлардан фарқи баргларининг шакли, чет қирқими, катталиклари хилма-хиллигидадир.

Гуллари тухумсимон шаклдаги саватчаларга тўпланган, қизғиш тусли. Меваси қўнғир рангли, узунлиги 1,2—1,7 миллиметрдир. Унинг 1000 дона пистачасининг вазни 0,13—0,14 граммга тенг. Шувоқ июнь-август ойларида гуллаб, август, октябрь ойларида меваси пишади. Шифобахш маҳсулот сифатида шувоқ поясининг 25—30 сантиметр узунликдаги учки қисми ишлатилади.

Қуритилган хом ашёсининг таркибида эфир мойи, алкалоидлар, дармондорилар, ошловчи моддалар бор. Шувоқ азалдан халқ табобатида кенг қўлланиб келинади. Бу гиёҳга Абу Али ибн Сино ҳам катта эътибор берган. У «Тиб қонунлари» 11-жилдининг 119-саҳифасида шувоқ ҳақида шундай ёзади: «Шувоқ латифлаштирувчи ва кучли очувчидир. Қуюқ суртмаси ортиқча хилтларнинг аъзода тўпланишига қаршилик қилади. Қуюқ ё суюқ ҳолда бошга қўйиб боғланса, совуқдан бўлган бош оғриғига фойда қилади. Енгил қайнатилгани тумовга фойда қилади. Буйракдаги тошни майдалайди. Қайнатмасига ўтирилса, ҳайз қонини юриштиради. Бачадондаги яраларга фойда қилади. Йўлдошни ва бачадондаги болани туширади. Бачадон юмилиб қолишида, қаттиқлашишида фойда қилади. Уни беш дирҳам (15 грамм)гача ичирилади».

Илмий ва халқ табобатида шувоқни бронхит, ўт йўлларига тош келиши, бачадондан бемаҳол қон кетиши, чакка сиқилиши, невроз, тутқаноқ хасталикларини даволашда тавсия этишади.

Шотурсун УСМОНОВ,
доришунос.

Тарихингдир минг асрлар ичра пинҳон ўзбегим

АНТИҚА СИЁҲДОН

Афросиёбнинг шимоли-ғарбий қисмини қазиш вақтида антиқа сиёҳдонлар топилган. Улар тўрт бурчак шаклида бўлиб, ҳар бирининг икки, тўрттадан чуқурчаси бўлган.

Асоси ганчдан ишланган, атрофига нақш солинган, бўйи — 5,5, эни 6 ва узунлиги 12 сантиметр. Олимларнинг фикрича, IX—X асрларга оид бу сиёҳдонлар ўша даврда Ўрта Осиё шаҳарларида, хусусан Самарқандда хат-савод кенг кўламда ривож топганлигидан, маданият юксак поғонада бўлганидан гувоҳлик беради.

ҚАДИМИЙ КЎЗАЧА

1969 йилнинг февралида Самарқанддаги Регистон майдонининг Шарқ томонида экскаватор ер ковлаётган эди. Унинг чўмичига думалоқ нарса илиниб чиқди. Қарашса, туси кўкариб кетган кўзача экан.

Ўша ердан археологлар бузилиб кетган металл эритувчи ўчоқ, нодир маъданларни ўлчовчи тарози, симоб ва бошқа суюқ моддалар солинган махсус қўрғошин ва мис идишлар, чой қошиқлари ва яна бир қанча кўзалар топишди.

Мазкур устахонадан олтмишдан ортиқ мис идишлар топиб олинди. Амир Темур даврига оид бўлган бундай нодир топилмалар жаҳоннинг бирон музейида йўқ эди. Бу идишларнинг айримлари Темур ва темурийлар даври санъатига бағишланган халқаро анжуманда намойиш қилинди.

Тайёрловчи:
А. АЛИЕВ.

ЭНГ СЕВИМЛИ, ЭНГ ТОТЛИ

Удумларимиз

Ўзбек пазандачилиги нене одамларни лол қолдирмаган. Чунки улар тайёрлаган ҳар қандай таомнинг мазаси албатта оғизда қолади. Бунга сабаб пазандаларимизнинг ўзига хос услуби, масаллиқ танлай билиш маҳорати ва энг муҳими, ҳар бир таомнинг ўзгача эҳтирос, катта бир иштаҳа билан тайёрланишидир. Халқимизнинг норину сомсасини, қовурдоғу ҳаспини, мантию лағмонини бир маротаба тотиб кўрган киши ушбу неъматлардан яна ва яна тановвул қилишни хоҳлайди. Бу таомларнинг кўпчилиги бошқа деярли барча миллатларда ҳам мавжудлигига қарамай, ўзбек ўчоғида пишган ҳар жаз гўшт, ҳар капгир ош ўзгача лаззатга эга бўлади.

Худди ана шундай таомлардан бири ҳар битта ўзбек хонадонида севиб тановвул қилинувчи паловдир. Бу таом жуда қадим замонларда Хитойда кашф этилган. Лекин Хитой палови ўзбек паловидан фарқ қилади. Хитойча палов фақат гуруч ва ёғдан иборат бўлиб, пишганида устига доривор кўкатларни тўғраб ейишади. Бундан ташқари, хитойликлар паловни ўзларининг миллий овқатланиш асбоблари — иккита силлиқ таёқча билан ейишга мослаштириб, кам ёғ қилиб пиширадилар.

Хитойнинг буюк файласуфи, оламга машҳур аллома Конфуцийнинг қўлёзма асарларида палов хусусиятига эга бўлган таом ҳақида ҳам сўз юритилган. Конфуций милоддан аввалги V асрда яшаган. Демак, палов милоддан олдинги антик даврда ҳам мавжуд бўлган экан.

Шарқда меҳмонни нон-чойсиз жўнатиш уят саналганидек, келган меҳмонга атаб палов қилмаслик ҳам мумкин эмас. Бу — халқимизнинг ҳеч қайси китобда битилмаган муқаддас қонунидир.

Наҳорги ош тортиш халқимиз одатларидан. Ўғил уйлантираётган ёки хатна тўйи қилаётган бахтли ота элу юртни ўз уйига чорлаб, азонда, фаришталар ризқ улашиб юрадиган бир маҳалда ош тортади. Тонг оқариб келаётган чоғ маҳалла-кўйни зираворларнинг хуш бўйи тутади, тўйхонадаги машшоқлар эрта уйғонган булбуллар нағмасига ҳамоҳанг ширали овоз билан «Қаро кўзим»ни хониш қиладилар... Ҳа, ўзбекона наҳорги ош ўзгача файз-тароватга эга.

Халқимиз ниҳоятда серзавқ, ижодкор халқ. У ўз истеъдодини ҳар бир нарсада синаб кўради. Худди шунга ўхшаш, пазандаларимиз ҳам палов қилиш соҳасида ўз истеъдодларини намоён қилиш мақсадида ушбу таомнинг жуда кўп турларини ўйлаб топганларки, ҳар бир шаҳар ёки қишлоқнинг ўз палови дунёга келган. Дастурхонимизда палов деган таом пайдо бўлибдики, тиниб-тинчимас халқимиз шу таомнинг бир қанча турини, хусусан: қовурма, девзира, ивитма палов, фарғонача, самарқандча палов, саримсоқли ёки «бир гуручу бир гўшт» палов, беҳили палов, пўст-думба палов, мошли, нўхотли, ловияли, картошка паловларни ўйлаб чиқарган. Ва энг муҳими шундаки, ана шу палов хилларининг ҳар бири ўз ширасига, ўз тароватига эга, ҳар бири ўзига хос. Масалан, фарғонача паловдан бир карра татиб кўрган одам узоқ эслаб юради. Фарғоналиклар паловга мурч билан қалампирни шунақанги босиб соладиларки, булар ҳам таомга аллақандай шира бағишлаб туради.

Туркий халқларда паловни асосан ҳафтанинг тўртинчи куни— пайшанбада ейилади. Кўпгина ўзбек оилалари ҳали ҳам ана шу қадимий одатга амал қилиб келадилар. Халқимиз девзира гуручидан обжувоз ёғида дамланган паловни хуш кўради.

Паловни дамлаган уй бекаси катта лаганга гумбаз қилиб сузади, устига гўштни тўғраб, дастурхонга қўяди. Ўртада қуёшдек порлаб турган лаганнинг атрофига худди сайёралар каби, ликопчаларда шакароб, аччиқ-чучук, тўғралган турп, редиска, пиёз қўйилади. Оила бошлиғи биринчи бўлиб ошга қўл узатади...

Ўтинчим шуки, мустақил юртимизда ана шундай манзара ҳеч қайси хонадонни тарк этмасин.

Хайрулло НУРИДДИНОВ.

ТИББИЁТ БОШҚОТИРМАСИ

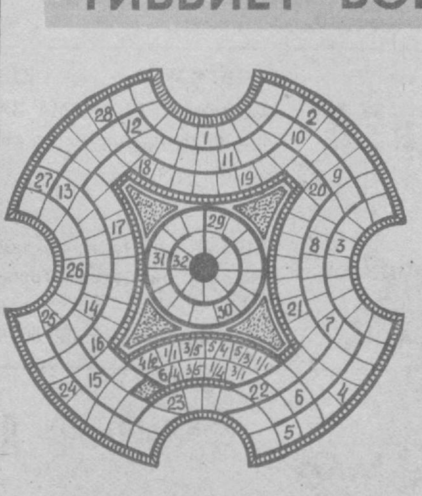

1. Организмнинг ҳимоя ҳаракати. 2. Қоронғуда кўриш қобилиятининг бузилиши. 3. Беморлар даволанадиган муассаса. 4. Мураккаб анатомик тузилма. 5. Касал. 6. Гижжа хасталиги. 7. Чанқоқ қолдирадиган қатиқли ичимлик. 8. Организмга кислород кириши ва организмдан карбонат ангидрид чиқишини таъминлайдиган жараён. 9. Абу Али ибн Сино баргидан тайёрланган дамламани бод, жигар оғриғи ва сариқ касалликларини даволашда қўллаган ўсимлик. 10. Тирик организм ҳужайраларида синтезлашган биологик полимер. 11. Умуртқа поғонасининг ичкарига қийшайиши. 12. Юқумли касалликнинг олдини олиш учун организмга юбориладиган модда. 13. Тўғри ичак ва орқа чиқарув йўли веналарининг кенгайиши. 14. Организмда «Д» витамини етишмаслиги натижасида келиб чиқадиган касаллик. 15. Касалликни аниқлаш. 16 Терининг яллиғланиши. 17. Қорин бўшлиғи органлари дардга чалинганда тўсатдан пайдо бўладиган оғриқ хуружи. 18. Сочдаги майда қипиқ. 19. Ишқаланиш натижасида тери мугуз қаватининг қалинланиши. 20. Гул— ўткир юқумли касаллик. 21. Организмдаги турли мускул гуруҳларининг тортишиши. 22. Ёруғлик энергиясини ҳосил қилувчи тиббиёт қурилмаси. 23. Тиббиётга зарур нурни кашф этган немис физиги. 24. Кўз касаллиги. 25. Қора дори. 26. Переферик нервларнинг яллиғланиши. 27. Эмбрионал тараққиёт даврида қон яратувчи аъзо. 28. Ўткир юқумли касаллик. 29, Бўйи 5—6 сантиметрдан иборат ичак. 30. Кўриш қобилиятининг йўқолиши. 31. Гавда бўшлиғининг юқори қисми. 32. Кўзни кўриш нуқсонларини тузатиш учун тақиладиган оптик асбоб.

Шакл тагида берилган каср сонларни жавоб ҳарфлари билан алмаштириб, 1985 йилда Тошкентда чоп этилган тиббиётга оид қомусий китобнинг номини билишга ҳаракат қилинг.

Тузувчи:
Жалолиддин АМИНОВ,
шифокор.

ҲАЁТ КЎРКИ

ЖУРНАЛНИНГ ЯНГИ СОНИ

«Мактабгача тарбия» журналининг 1993 йил 1—2 қўшма сони босилиб чиқди. Тандирдан эндигина узилган бўрсилдоқ нондай ҳали ҳоври кетмаган ушбу сонни сизларнинг эътиборингизга ҳавола этаямиз.

Журнал «Ўзбекистон Республикаси Давлат мадҳияси» билан бошланган. «Дунё фақат болаларники» сарлавҳали мулоҳазани Одина Раҳмонова ёзган. Унда оналик меҳри, болаларни эъзозлаш ҳақида гап боради.

Тошкентда маданият кунлари бўлиб ўтаётган Қорақалпоғистон Республикаси халқ таълими вазири Тотлимурот Отамуродовнинг «Болалар — ҳаёт кўрки» деган мақоласида шундай сатрлар бор: «Дунёда ўсиб келаётган авлодни тарбиялашдан ҳам масъулиятлироқ, шу билан бирга олийжаноброқ иш бўлмаса керак, зеро, улар ҳаётимиз кўрки, жамиятнинг эртанги куни, истиқболимиздир».

«Бешик тўйи» — 5—7 ёшли болалар учун саҳналаштирилган ўйин-машғулот баёни. «Қорхат»га тушдингиз» мақоласи эса таҳририятга келган мактублар шарҳидир. Буюк соҳибқирон Амир Темур ҳазратларининг «Темур тузуклари» ноёб асар экани сир эмас. Журналда ушбу асардан ҳикматлар келтирилган. Шунингдек, «Навбатдаги машғулот» рукни остида филология фанлари номзоди Замира Иброҳимова ёзган Амир Темур ҳаёти ва фаолиятини ўрганишга бағишланган махсус дарснома билан танишасиз. Тошкент шаҳар, Шайхонтоҳур туманидаги 342-боғча бош тарбиячиси Дилором Ҳотамованинг «Қаторда нори борнинг юки ерда қолмайди» мақоласида кўзмунчоқдай фарзандларимиз, пийри бадавлат ота-оналаримиз, доно ўзбек халқимиз, улар хизматида сизу биз бор эканмиз, миллий боғчани албатта яратамиз, деб умид билдирилади.

Булардан ташқари, қорақалпоқ халқи урф-одатлари, ўйинлари, «Наво париси келди» ўйин-машғулоти, болаларни жони-дилидан севиб ижод қилган марҳум Қудрат Ҳикмат шеърларидан намуналар ва у ҳақда мақола, Улуғбек Мустафонинг «Совға» ҳикояси, дунё адабиёти алломаларининг ҳикматларидан намуналар, Зубайда Ҳусаинова нашрга тайёрлаган «Қирққулоқ» эртаги, таниқли шоир Азиз Абдураззоқнинг «Тилло мамлакат» ривояти берилган. Журнал безаги, айниқса Амир Темур сиймоси туширилган саҳифа дилингизни хушнуд этади.

САЙЁР.

Бош муҳаррир Н. ЁҚУБОВ.

Рўзнома таҳрир ҳайъати: Н. ҚАЮМОВ, М. ИСЛОМОВ, М. МИРЗАЕВ, Ҳ. РАҲМАТИЛЛАЕВ, Т. ҚЎШАЕВ, М. ҚАЮМОВ, (бош муҳаррир ўринбосари), С. САЙДАЛИЕВ (бош муҳаррир ўринбосари), О. ҒОФУРОВ (масъул котиб), Н. ОРИФЖОНОВ, Т. СОЛИЕВ, Р. ТУРСУНОВ, К. РИХСИЕВ, Э. ИБРОҲИМОВ.

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, «Узплодовощвинпром» концерни, Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, «Қишлоқ ҳақиқати» журналистлари жамоаси.

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32

ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир ўринбосарлари —33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб—33-09-93, Масъул котиб ўринбосарлари—32-56-25. Деҳқончилик бўлими—32-56-35, 32-54-51, 33-09-93. Қайта ишлаш саноати бўлими—32-56-31. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 32-56-34. Чорвачилик бўлими—32-56-22. Мелиорация ва қишлоқ қурилиши бўлими — 32-56-33. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 32-56-36, 33-09-93. Ахборот ва спорт бўлими — 32-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 32-54-49, 32-54-52. Безатиш бўлими — 32-58-79.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаа концернининг босмахонаси. Ленинград кўчаси, 32. Нашр кўрсаткич — 64.602. 1 2 3 4 5 6

Босишга топшириш вақти 21.00. Босишга топширилди — 20.10 Буюртма Г—09.